

Sigfrid Aronus Forsius

För 400 år sedan fick Ekenäs en ny kyrkoherde. Sigfrid Aronus Forsius, en märklig man i 60-årsåldern ”deporterades” hit efter en förunderlig och mångskiftande karriär.

Forsius hade verkat på många håll i dåvarande Svea rike, som präst, naturfilosof, matematiker, lantmätare och astronom. Han hade gett ut almanackor och i anslutning till dem prognostikor ett slags astrologiska spådomar. Han hade översatt religiösa och vetenskapliga texter och också själv skrivit psalmer.

Han hade varit domkyrkopredikant i Reval, fältpräst och hovpredikant senare professor i astronomi vid Uppsala universitet och kyrkoherde i Stockholm.

Forsius arbete som astronom har senare hedrats med att han fått ge namn åt asteroiden, 3223 Forsius.

Att Forsius år 1620 blev kyrkoherde i Ekenäs, torde åtminstone delvis bero på att han var en grälsjuk person som lätt kom i konflikt med medmänniskor och myndigheter. Ibland uppträdde han dessutom berusad i officiella sammanhang. Efter en större konflikt blev han av med sitt prästämbete och tjänsten som kunglig astronom i Stockholm och hamnade i Ekenäs, rikets då minsta stad.

I sin bok om persongatunamn i Ekenäs skriver Magnus Cederlöf om Forsius bland annat:

” I Ekenäs blev han snabbt känd som en flitig astronom. Enligt den lokala traditionen skulle han ha legat på Kvarnbacken såväl sommar som vinter med blicken på himlavalvet: Här fick den märkliga renässansmänniskan och mystikern utlopp för sin stora passion i livet – att studera stjärnor. En orolig själ hade till slut fått ett visst mått av ro får vi förmoda. Forsius avled i sin tjänst år 1624.”

”Sigfrid Aroni gata i Ekenäs är det första persongatunamnet som getts för att hedra en icke-kunglig person. Detta tyder på att man i ett tidigt skede förstod Forsius storhet. Ett minnesmärke över honom restes år 1924 i den östra ändan av huvudskeppet i Ekenäs kyrka. Senare har forskningsinstitutet Aronia, som fungerar i anslutning till yrkeshögskolan Novia, fått sitt namn efter Forsius.”

(Ur Magnus Cederlöf: Från Flemingsgatan till Pehr Sommars gata, Västnyländska kultursamfundet 2017.)

Föredrag om Forsius den 11.3.2019

Professor em. Gustav Björkstrand håller på inbjudan av Ekenässällskapet ett föredrag om Sigfrid Aronus Forsius måndagen den 11 mars 2019 kl 19 i Församlingshemmet i Ekenäs, adress Larssonsvägen 1.